

کارشناسان حوزه فلزات، از چشم انداز بازار کامودیتی ها در نیمه دوم سال می گویند

سه گانه اثر گذار جنگ، ارز و انرژی

بازار کامودیتی‌ها در ایران نیمه دوم سال ۱۴۰۵ را در شرایطی آغاز می‌کند که سایه تحولات سیاسی، جنگ و ریسک‌های ژئوپلیتیک بر اقتصاد و بازارهای کالایی سنگین‌تر از گذشته شده است. در کنار این عوامل، نوسانات نرخ ارز، تورم، محدودیت‌های انرژی و وضعیت تقاضای داخلی نیز مسیر قیمت و معاملات مواد معدنی و فلزی را تحت تأثیر قرار می‌دهند.

در چنین فضایی، پیش‌بینی بازار کامودیتی‌ها بیش از هر زمان دیگری به بررسی همزمان متغیرهای اقتصادی و سیاسی نیاز دارد؛ شرایطی که باعث شده چشم‌انداز نیمه دوم سال برای فلزات و کالاهای پایه با ابهام و نوسان همراه باشد. **سایت** در گفت‌وگو با کارشناسان حوزه فلزات، چشم‌انداز بازار کامودیتی‌ها در نیمه دوم سال ۱۴۰۵ و مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر این بازار را بررسی کرده است.

دلار؛ متغیر اصلی قیمت گذاری

شفیعی تأکید کرد: در نیمه دوم سال، مسیر طلا بیش از هر چیز به رفتار نرخ ارز و میزان ناطلمیانی در اقتصاد ایران وابسته خواهد بود. اگر فضای سیاسی آرام‌تر شود و انتظارات تورمی کاهش پیدا کند، سرعت رشد طلا نیز می‌تواند کمتر شود؛ اما در صورت تشدید ریسک‌های اقتصادی و سیاسی، احتمال ورود نقدینگی بیشتر به این بازار وجود دارد.

■ فولاد؛ قیمت بالا، تقاضای ضعیف

وی درباره بازار فولاد گفت: فولاد احتمالاً یکی از پیچیده‌ترین بازارهای نیمه دوم سال خواهد بود. از یک طرف افزایش نرخ ارز و هزینه‌های تولید می‌تواند قیمت اسمی محصولات فولادی را بالا ببرد و از طرف دیگر رکود ساخت‌وساز و ضعف تقاضای داخلی مانع رشد واقعی بازار شود. شفیی افزود: صنعت فولاد در ایران علاوه بر مسئله تقاضا، با محدودیت انرژی نیز مواجه است. قطعی یا محدودیت برق و گاز می‌تواند تولید را کاهش داده و هزینه تمام‌شده را بالا ببرد. بنابراین ممکن است بازار در شرایطی قرار بگیرد که قیمت افزایش پیدا کند اما تولید و معاملات رشد نکنند. بررسی بازار آهن در پایان شهریور نیز نشان داد که جهش نرخ ارز و نگرانی درباره محدودیت عرضه موجب رشد مقطعی قیمت‌ها شد، اما با عقب‌نشینی ارز، قیمت شمش فولادی نیز وارد مرحله اصلاح شد.

■ مس؛ جذاب‌تر از سایر فلزات؟

این کارشناس حوزه فلزات درباره مس اظهار کرد: مس در بازار ایران می‌تواند یکی از فلزات مورد توجه سرمایه‌گذاران و فعالان صنعتی در نیمه دوم سال باشد. این فلز علاوه بر وابستگی به قیمت‌های جهانی، در داخل کشور از ظرفیت صادراتی و ارزش ارزی برخوردار است. وی افزود: البته افزایش قیمت مس نباید به‌تنهایی به‌عنوان نشانه رونق صنعت تلقی شود. اگر قیمت افزایش پیدا کند اما مصرف صنایع پایین‌دستی رشد نکند، ممکن است فاصله میان بازار مواد اولیه و صنایع مصرف‌کننده بیشتر شود. شفیی ادامه داد: با توجه به اهمیت مس در صنایع برق، تجهیزات و زیرساخت، در بلندمدت تقاضا برای آن همچنان قابل توجه خواهد بود؛ اما در کوتاه‌مدت

مهدی شفیی، کارشناس حوزه فلزات، درباره چشم‌انداز بازار کامودیتی‌ها در نیمه دوم سال ۱۴۰۵ **سایت** گفت: بازار ایران در ماه‌های آینده همچنان با نوسان همراه خواهد بود و نمی‌توان انتظار داشت همه کامودیتی‌ها رفتار مشابهی داشته باشند. در شرایط فعلی، نرخ ارز یکی از مهم‌ترین متغیرهای اثرگذار بر قیمت مواد اولیه و محصولات معدنی و فلزی است، اما در کنار آن باید وضعیت تقاضای داخلی، میزان تولید، محدودیت‌های انرژی و سیاست‌های دولت را نیز در نظر گرفت. وی افزود: در اقتصاد ایران بخش قابل توجهی از کامودیتی‌ها به‌صورت مستقیم یا غیرمستقیم از نرخ ارز تأثیر می‌پذیرند. حتی محصولی که در داخل تولید می‌شود، به دلیل وابستگی بخشی از هزینه‌های آن به تجهیزات، قطعات، انرژی یا قیمت‌های صادراتی، از تغییرات نرخ ارز بی‌تأثیر نیست. شفیی ادامه داد: در نیمه نخست سال نیز رشد نرخ ارز یکی از عوامل اصلی افزایش قیمت طلا و برخی کالاهای مرتبط با بازارهای جهانی در داخل بود. در نیمه دوم نیز اگر روند افزایشی نرخ ارز ادامه پیدا کند، احتمال رشد اسمی قیمت کامودیتی‌ها وجود دارد؛ هرچند این افزایش الزاماً به معنای رونق بازار نیست. در واقع، ممکن است قیمت یک محصول معدنی یا فلزی در بازار داخلی افزایش پیدا کند، اما همزمان قدرت خرید مصرف‌کننده کاهش یافته و حجم معاملات پایین بیاید. بنابراین باید میان «افزایش قیمت» و «رونق بازار» تفاوت قائل شد. داده‌های منتشرشده از بازار داخلی نیز نشان می‌دهد رشد نرخ ارز در نیمه نخست سال نقش مهمی در افزایش قیمت طلا و سایر دارایی‌های وابسته به ارز داشته است. این کارشناس حوزه فلزات درباره بازار طلا اظهار کرد: در میان کامودیتی‌ها، طلا همچنان شرایط متفاوتی دارد، زیرا در ایران علاوه بر قیمت جهانی، به‌شدت از نرخ ارز و رفتار سرمایه‌گذاران داخلی تأثیر می‌گیرد. وی افزود: در شرایطی که تورم بالا باشد و ناطلمیانی اقتصادی و سیاسی افزایش پیدا کند، بخشی از نقدینگی به سمت دارایی‌هایی مانند طلا حرکت می‌کند. به همین دلیل ممکن است حتی در شرایطی که تقاضای مصرفی طلا چندان قوی نباشد، تقاضای سرمایه‌ای از قیمت‌ها حمایت کند

مسعود خداینده‌لو، کارشناس حوزه فلزات در گفت‌وگو با **سایت** درباره چشم‌انداز بازار کامودیتی‌ها در نیمه دوم سال ۱۴۰۵ اظهار کرد: بازار مواد معدنی و فلزی در ماه‌های آینده بیش از هر زمان دیگری تحت تأثیر متغیرهای داخلی قرار خواهد داشت. نرخ ارز، تورم، هزینه‌های تولید، وضعیت انرژی و قدرت خرید صنایع، مجموعه عواملی هستند که می‌توانند مسیر قیمت‌ها و معاملات را تغییر دهند. از این رو، نمی‌توان برای همه کامودیتی‌ها یک نسخه واحد پیچید و انتظار داشت که تمام بازارها در نیمه دوم سال روند مشابهی را تجربه کنند.

وی افزود: در شرایط فعلی، افزایش قیمت اسمی بسیاری از کالاهای پایه لزوماً به معنای بهبود وضعیت بازار نیست. ممکن است قیمت یک محصول به دلیل افزایش نرخ ارز یا رشد هزینه‌های تولید بالا برود، اما همزمان تقاضای واقعی کاهش پیدا کند. بنابراین باید میان رشد قیمت و رونق واقعی بازار تفاوت قائل شد؛ چراکه در نهایت حجم معاملات و میزان مصرف است که وضعیت واقعی بازار را مشخص می‌کند. خداینده‌لو ادامه داد: یکی از ویژگی‌های بازار کامودیتی‌ها در نیمه دوم سال می‌تواند همین دوگانگی میان قیمت و تقاضا باشد. از یک طرف، تورم و نرخ ارز زمینه افزایش قیمت‌ها را فراهم می‌کنند و از طرف دیگر، کاهش قدرت خرید صنایع و مصرف‌کنندگان اجازه نمی‌دهد این رشد قیمت به‌طور کامل در معاملات منعکس شود. این کارشناس حوزه فلزات تصریح کرد: در چنین شرایطی، فعالان بازار نباید صرفاً افزایش قیمت را به عنوان نشانه مثبت تلقی کنند. اگر قیمت‌ها بالا بروند اما حجم معاملات کاهش پیدا کند، این اتفاق می‌تواند حتی برای تولیدکننده نیز مطلوب نباشد؛ زیرا افزایش قیمت در شرایط رکودی ممکن است به کاهش مصرف و افزایش موجودی منجر شود.

■ نرخ ارز همچنان تعیین‌کننده است

وی درباره نقش نرخ ارز در بازار کامودیتی‌ها اظهار کرد: نرخ ارز همچنان یکی از مهم‌ترین متغیرهای قیمت‌گذاری در بازار ایران است. حتی محصولاتی که به‌طور کامل در داخل تولید می‌شوند، از تغییرات ارز تأثیر می‌پذیرند؛ زیرا بخشی از هزینه تولید، تجهیزات، قطعات، مواد اولیه یا فرصت صادراتی آنها به نرخ ارز وابسته است. خداینده‌لو افزود: به همین دلیل، اگر نرخ ارز در نیمه دوم سال مسیر افزایشی خود را ادامه دهد، احتمال رشد قیمت ریالی کالاهای پایه نیز وجود دارد. اما این رشد باید با احتیاط تحلیل شود، زیرا افزایش قیمت ریالی یک محصول لزوماً به معنای افزایش ارزش واقعی یا بهبود سودآوری تولیدکننده نیست.

وی ادامه داد: در واقع ممکن است هزینه‌های تولید با سرعت بیشتری نسبت به قیمت فروش افزایش پیدا کنند و در نتیجه حاشیه سود شرکت‌ها

بازار داخلی بیش از هر چیز از نرخ ارز، شرایط صادرات و میزان تقاضای صنایع پایین‌دستی اثر خواهد پذیرفت.

■ آلومینیوم و روی؛ تابع هزینه تولید

وی درباره آلومینیوم و روی نیز گفت: این دو فلز در بازار ایران علاوه بر قیمت جهانی، از هزینه انرژی و وضعیت تولید داخلی تأثیر زیادی می‌گیرند. در شرایطی که هزینه برق و گاز افزایش پیدا کند یا محدودیت انرژی موجب کاهش تولید شود، قیمت تمام‌شده نیز افزایش خواهد یافت.

شفیی افزود: در چنین شرایطی، اگر تقاضای داخلی ضعیف باشد، تولیدکننده نمی‌تواند تمام افزایش هزینه را به مصرف‌کننده منتقل کند. بنابراین حاشیه سود شرکت‌ها می‌تواند تحت فشار قرار گیرد.

به گفته وی، برای تحلیل بازار این فلزات باید همزمان قیمت محصول، هزینه انرژی، نرخ ارز و وضعیت صنایع مصرف‌کننده بررسی شود؛ زیرا هر کدام از این عوامل می‌توانند جهت بازار را تغییر دهند.

■ سنگ آهن؛ وابسته به فولاد

این کارشناس بازار فلزات درباره سنگ‌آهن اظهار کرد: در مورد سنگ‌آهن باید نگاه محتاطانه‌تری داشت. این محصول در ایران به‌شدت با وضعیت فولاد گره خورده است و هر عاملی که تولید یا فروش فولاد را تحت فشار قرار دهد، در نهایت بر تقاضای سنگ‌آهن نیز اثر می‌گذارد.

وی ادامه داد: اگر رکود در بخش ساخت‌وساز ادامه پیدا کند و تقاضای فولاد داخلی ضعیف باشد، امکان رشد قابل توجه قیمت سنگ‌آهن محدود خواهد شد. البته نرخ ارز می‌تواند قیمت ریالی این محصول را افزایش دهد، اما افزایش قیمت ریالی الزاماً به معنای بهبود شرایط بنیادی بازار نیست.

■ بورس کالا؛ میدان اصلی کشف قیمت

شفیی همچنین به نقش بورس کالا در نیمه دوم سال اشاره کرد و گفت: بورس کالا برای بسیاری از کامودیتی‌ها به یکی از مهم‌ترین مراجع کشف قیمت تبدیل شده است و تغییرات نرخ ارز، عرضه شرکت‌ها و میزان تقاضا در این بازار می‌تواند بر قیمت‌های داخلی اثرگذار باشد.

بازار در گیر یک دوگانگی مهم است

کاهش یابد. بنابراین برای بررسی اثر نرخ ارز باید همزمان قیمت فروش و هزینه تمام‌شده را مورد توجه قرار داد.

■ فولاد؛ بازاری میان رکود و افزایش هزینه

این کارشناس حوزه فلزات درباره چشم‌انداز فولاد گفت: بازار فولاد در نیمه دوم سال احتمالاً با فشار همزمان هزینه و تقاضا مواجه خواهد بود. افزایش هزینه انرژی، مواد اولیه، حمل‌ونقل و نگهداری تجهیزات از یک سو و ضعف مصرف داخلی از سوی دیگر، شرایطی ایجاد کرده که تولیدکننده نمی‌تواند به‌راحتی درباره افزایش قیمت تصمیم بگیرد. وی افزود: فولاد به‌شدت به فعالیت بخش ساختمان، پروژه‌های عمرانی و صنایع پایین‌دستی وابسته است. اگر این بخش‌ها نتوانند در نیمه دوم سال تحرک بیشتری پیدا کنند، افزایش قیمت فولاد ممکن است بیشتر ناشی از رشد هزینه‌ها باشد تا افزایش تقاضای واقعی. خداینده‌لو تأکید کرد: بنابراین در مورد فولاد باید به جای تمرکز صرف بر قیمت، حجم معاملات و میزان خرید مصرف‌کنندگان را نیز دنبال کرد. این دو شاخص می‌توانند تصویر دقیق‌تری از وضعیت بازار ارائه دهند.

■ مس؛ ظرفیت رشد در صورت تقویت مصرف

وی در ادامه به بازار مس اشاره کرد و گفت: مس در میان فلزات پایه می‌تواند شرایط متفاوتی داشته باشد. این فلز هم در صنایع مختلف داخلی مصرف می‌شود و هم از ظرفیت صادراتی برخوردار است و به همین دلیل تغییرات قیمت آن می‌تواند برای تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران اهمیت داشته باشد. این کارشناس حوزه فلزات افزود: با این حال، حتی در بازار مس نیز نباید تنها بر افزایش قیمت تمرکز کرد. اگر تقاضای صنایع پایین‌دستی تقویت نشود، رشد قیمت مواد اولیه می‌تواند فشار بیشتری بر تولیدکنندگان این بخش وارد کند. خداینده‌لو ادامه داد: بنابراین در نیمه دوم سال، وضعیت صنایع مصرف‌کننده مس نیز اهمیت زیادی خواهد داشت. هر اندازه فعالیت این صنایع بیشتر شود، ظرفیت جذب افزایش قیمت مواد اولیه نیز بیشتر خواهد بود.

■ آلومینیوم و روی زیر فشار انرژی

وی درباره آلومینیوم و روی نیز اظهار کرد: هزینه انرژی در این دو بازار اهمیت زیادی دارد و هرگونه تغییر در شرایط تأمین برق و گاز می‌تواند مستقیماً بر تولید و قیمت تمام‌شده اثر بگذارد. خداینده‌لو گفت: اگر محدودیت انرژی موجب کاهش تولید شود، در کوتاه‌مدت احتمال کاهش عرضه و افزایش قیمت وجود دارد، اما این اتفاق الزاماً به معنای وضعیت مناسب صنعت نیست. کاهش تولید در شرایط محدودیت انرژی می‌تواند درآمد شرکت‌ها را کاهش دهد و در عین حال هزینه‌های ثابت را افزایش دهد. وی افزود: به همین دلیل، باید میان افزایش قیمت ناشی از کمبود

وی افزود: در ماه‌های آینده باید به حجم عرضه و تقاضا توجه بیشتری داشت. اگر عرضه کاهش پیدا کند اما تقاضا همچنان بالا باشد، رشد قیمت محتمل خواهد بود؛ در مقابل، افزایش عرضه در شرایط رکودی می‌تواند فشار بیشتری بر قیمت‌ها وارد کند.

■ انرژی؛ ریسک پنهان بازار

این کارشناس حوزه فلزات یکی از مهم‌ترین ریسک‌های نیمه دوم سال را انرژی دانست و اظهار کرد: برای صنایع معدنی و فلزی ایران، برق و گاز دیگر صرفاً یک هزینه تولید نیستند، بلکه به عامل تعیین‌کننده میزان تولید تبدیل شده‌اند.

وی افزود: هرچه محدودیت انرژی بیشتر شود، هزینه فرصت توقف تولید نیز افزایش پیدا می‌کند. این مسئله می‌تواند هم بر عرضه داخلی اثر بگذارد و هم قدرت صادراتی شرکت‌ها را کاهش دهد.

■ نیمه دوم سال؛ بازار نوسان، نه الزاماً رونق

شفیی در پایان خاطرنشان کرد: در مجموع، انتظار من برای نیمه دوم سال ۱۴۰۵ بازاری نوسانی است که در آن قیمت‌ها می‌توانند تحت تأثیر تورم و نرخ ارز افزایش پیدا کنند، اما این افزایش لزوماً با رشد حجم معاملات و تولید همراه نخواهد بود. طلا احتمالاً همچنان یکی از جذاب‌ترین دارایی‌ها برای حفظ ارزش خواهد بود، مس می‌تواند به دلیل جایگاه خود در زنجیره صنایع و صادرات مورد توجه باشد و فولاد، آلومینیوم، روی و سنگ‌آهن بیش از گذشته تحت تأثیر وضعیت تولید، انرژی و تقاضای داخلی قرار خواهند گرفت. در نهایت، برای بازار کامودیتی ایران در نیمه دوم سال، سه متغیر نرخ ارز، انرژی و تقاضای داخلی اهمیت بیشتری دارند و فعالان این بازار باید به جای دنبال کردن یک قیمت مشخص، روند این سه عامل را به‌صورت همزمان دنبال کنند.

با افزایش حجم معاملات همراه باشد، می‌توان از تقویت تقاضا و بهبود شرایط بازار صحبت کرد. وی ادامه داد: بنابراین در نیمه دوم سال، رفتار خریداران در بورس کالا می‌تواند یکی از شاخص‌های مهم برای ارزیابی وضعیت کامودیتی‌ها باشد. این

کارشناس حوزه فلزات یکی از مهم‌ترین ریسک‌های بازار در نیمه دوم سال را وضعیت انرژی دانست و گفت: صنایع معدنی و فلزی برای ادامه تولید به تأمین پایدار برق و گاز نیاز دارند و هرگونه اختلال در این بخش می‌تواند مستقیماً بر میزان تولید اثر بگذارد. وی افزود: کاهش تولید ناشی از محدودیت انرژی علاوه بر کاهش عرضه، هزینه‌های تولید را نیز افزایش می‌دهد. در چنین شرایطی، تولیدکننده ممکن است با افزایش قیمت محصول بخشی از هزینه‌ها را جبران کند، اما اگر بازار کشفش افزایش قیمت را نداشته باشد، فشار نهایی به سودآوری شرکت منتقل خواهد شد. خداینده‌لو تأکید کرد: به همین دلیل، مسئله انرژی باید در کنار نرخ ارز و تقاضای داخلی به عنوان یکی از سه متغیر اصلی بازار کامودیتی‌ها در نیمه دوم سال مورد توجه قرار گیرد.

■ بازار به جای قیمت، باید دنبال نشانه‌های رونق باشد

خداینده‌لو در پایان خاطرنشان کرد: پیش‌بینی من برای نیمه دوم سال ۱۴۰۵، بازاری همراه با نوسان است. احتمال افزایش قیمت اسمی برخی کامودیتی‌ها به دلیل تورم و نرخ ارز وجود دارد، اما نمی‌توان این افزایش را به‌تنهایی نشانه رونق دانست. در میان بازارهای مختلف، طلا همچنان می‌تواند مورد توجه سرمایه‌گذاران قرار داشته باشد، مس از ظرفیت مناسبی برخوردار است و فولاد، آلومینیوم، روی و سنگ‌آهن بیش از هر چیز به وضعیت تولید، انرژی و تقاضای داخلی وابسته خواهند بود.

این کارشناس حوزه فلزات در پایان تأکید کرد: فعالان بازار در نیمه دوم سال باید به جای دنبال کردن یک قیمت مشخص، سه متغیر نرخ ارز، انرژی و تقاضای داخلی را به صورت همزمان دنبال کنند؛ زیرا مسیر آینده کامودیتی‌ها در ایران بیش از هر زمان دیگری به تعامل میان این سه عامل وابسته خواهد بود.

سخن پایانی

کنند. با توجه به تداوم ریسک‌های ژئوپلیتیک و ناطلمیانی اقتصادی، فعالان بازار بیش از گذشته به رصد همزمان قیمت‌ها، شرایط تولید و رفتار تقاضا نیاز دارند؛ چراکه افزایش قیمت اسمی کالاهای لزوماً به معنای رونق واقعی بازار نخواهد بود.

نیمه دوم سال ۱۴۰۵ برای بازار کامودیتی‌ها بیش از آنکه دوره یک‌دست رشد یا افت باشد، دوره‌ای از نوسان و واکنش به متغیرهای اقتصادی و سیاسی خواهد بود. در این میان، نرخ ارز، وضعیت انرژی و قدرت تقاضای داخلی سه عامل مهمی هستند که می‌توانند مسیر بازار فلزات و مواد معدنی را تعیین